

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
 Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.
 A szombati számokra helyben és vidéken:
 Az óbecsei melléklettel együtt félévenként 2 korona,
 anélkül félévenként 1 korona 60 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
 FŐK-SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Óbecse, belvárosi plébánia. Telefonszám 48.
 Kéziratok nem adódnak vissza. — Hirdetések
 Arszabály szerint.

Előfizetési felhívás!

Egy éve mult, hogy a Bácskai Napló lankadatlan buzgalommal, kitartó lelkesedéssel küzd a keresztény és magyar igazságokért. Sok elismerést, még több üdözést értünk át. Az elismerés növelte lelkesedésünket, mert szent ügyünk diadalának közeledését, s a nemes küzdők táborának szaporodását hozta hírül. Az üdözések erősítették akaratunkat és önbizalmunkat, mert bizonyítékai voltak annak, hogy a rossznak elevenére sujtottunk.

Növekedő lelkesedéssel, erősödő akarral folytatjuk tehát a nemes harcot.

Amde, hogy sikeresen szolgálhassuk ügyünket, hogy megfelelhessünk feladatunknak, terjednie kell a Bácskai Naplónak. Be kell vonulnia minden hova, ahol keresztény igazságnak győznie kell. Ezt pedig társadalmunk támogatásával érhetjük el csupán.

Epen ezért kérünk mindenkit, terjessze lapunkat, fizessen elő a Bácskai Naplóra, hogy ők legyenek a győzők s mi csak, mint a lelkekben feléledt keresztény igazságok szerény viszhangjai, az ujjabb meg ujjabb diadalnak hirdetőiként szerepeljünk. Mi nem kérünk a dicsőségből, csak a munkából. A dicsőség azokat illeti meg, akik a keresztény igazságok hirdetőjét, lapunkat beviszik minden hova.

Lapunk előfizetési ára:

Vidéken:
 negyedévre 3 kor. 60 fill
Helyben:
 házhoz hordva negyedévre 1 kor. 80 fill

Aratás előtt.

(B.) Néhány nap mulva vágjuk a gabonát. Fáradságunk, veritékünk gyümölcsét, amelyet ezernyi gondunk, aggodalmunk közt az Isten napja megérlelt, csűrökbe gyűjtjük. Meg van a mindennapi kenyér, amelyért naponként kérjük az Urat.

Ezekben a napokban, amikor a mi egész megélhetésünk, létérdekeink kérdései foglalkoztatnak, tekintsünk szét a magyar gazdatársadalomban, micsoda eszmék vetődnek felszínre, micsoda lelki mozzanatok közt mérlegeljük életünk, megélhetésünk nagy kérdéseit.

A régi időkre gondolunk. A gazda és aratómunkása közt egymást meg-

értő békesség honolt. Kölcsonös jóindulat fogta össze őket, nem nyugtót éreztek az egymásra utaltságban. A jó viszonyt, egymás javára törekvést nem bontották meg viszály, összeütőköző érdekkülönbözések.

A régi jó idöket csak hirtől ismerjük. Az elhintett viszály magvai gyűlölködésben, agyarkodó kapzsiságban verték fel az egyetértés talaját. — Idegenből szakadt, izgága vérü bujtogatók ellepték a magyar földet. Önbizakodottá, makaes gyűlölködővé tették a munkásság lelkét. A fellovált, felizgatott munkások letették a kaszát s egykedvű nyakassággal nézték a gabonaföldek, a magyar föld éléstárainak tönkrejutását. A viszály töménytelen kárnak, veszteségnek lett szülőoka. Es ezek nemcsak a gazdát sujtották. A károk nyomán támadt drágaság sokkal inkább nehezedett a szegény ember vállaira.

A megváltozott idők szomorú jelenségei ujlnak fel lelkünkben, amidőn aratásra készen végigtekintünk szép Magyarország aranykalászos rónaságain. A külső, a látszat, meg a régi, a dusan termő föld, a ringó kalásztenger, a pacsirta éneke örömmre hangolná az aratót, de szive, lelke helyén sötét indulatok dülnek. Meghasonlott lelke terveket fundál, hogy letörje a nyugtót, melyeket magán érez. Háborgó lélekkel eszi a mindennapi kenyeret, melynek megtörése előtt nem mond áldást. Nincs vigasztalása, nyugsága, átkokat szór a nagy Eg ellen, mely esőt és napsugarat ad, hogy táplálékot növeljenek neki a föld rögei. Az Eg áldása teremt neki életet, a föld gyümölcsei kezébe hullanak, még sem becsüli meg Urát, Istenét. Zugolódik az égből aláhulló manna ellen, mint Mózes hálátlan népe.

Amint a kilátások mutatják, az ideai aratást nem fogják megzavarni torzsalkodások. A munkások okultak a régi tapasztalatokból s visszatérnek a régi mederből kizökentett józan, méltányos álláshoz. Aratósztrájk-

tól nem kell tartanunk. Különbben a magyar gazdatársadalom már minden eshetőségre berendezkedett. Szervezetekkel szervezetek állanak szemben, a kötekedő embererőnek könnyű szerrel állanak helyébe a gépek.

Csak a gyenge terméskilátások keserítik a gazda lelkét. Az egész országból aggasztó hírek érkeznek. — Amit megtermett az anyaföld, sok helyen tönkreverte a jég, A fejrmegeiek rég nem emlékeznek olyan gyarló termésre, mint az idén.

Hiába a munka, fáradtság, a veriték, nem segít rajtunk se kapzsi követelés, sem szervezet, ha munkánkra eredményt, termést nem ad az Isten. Hiába az ember fáradozása, ha nem járál hozzá Isten áldása.

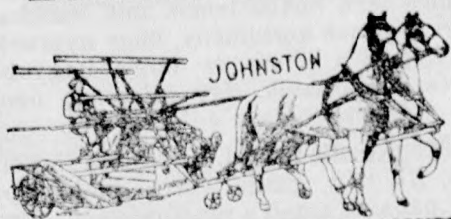
Madách és a tisztességes zsidóság.

(Művészi tanulmány a zsidóságról.)

Sokan vannak, akik a jó kultúra ellenségeinek csak úgy általánosságban a zsidóságot tartják. Ez tévedés, de érthető, megmagyarázható. A közönség legnagyobb része csak azt tapasztalja, hogy minden botrány kezdeményezője, ha valami nemes ügyről van szó, zsidó; s így alakul ki a közvélemény, amely kiméletlenül általánosít: „Erger Berger Sósberger: minden zsidó gazember.”

Pedig hát igazságosan megvizsgálva, szerető szívvvel, krisztusi filozemita lelkülettel itélkezve, nem éppen minden zsidó gazember. Vannak kivételek. Akik nemhogy nem gazemberek, hanem szine-java az irodalom és művészet terén alaposan tájékozott magyar nemzeti intelligentiának. Ezeket sohasem találja a figyelmes észlelő a jó kultúra ellenségeivel szoros szellemi kapcsolatban. Ok maguk, nemes, finom lelkületűek fogva távol állanak sülyedt fajtestvéreik ocsmányságaitól. Csak abban árulnak el roppant jellemgyöngöséget, hogy nem akarnak vagy nem mernek nyíltan föllépni azok bűneivel szemben, sőt azokat a „gazembereket” minden alkalommal védelembe fogadják, mintha minden szemponttal szemben egy argumentum volna a legfőbb argumentum: zsidó! Hogyha zsidó cselekedte, akkor, ha még olyan aljas is az a cselekedet, mégis sértetlenül kerüljön ki belőle a — zsidó! Nem a gazember, mert a becsü-

Bächer Rudolf Melichar Ferenc gépgyári raktára Szabadka, Raichl-palota.
 Ajánlja a nagyérdemű gazdaközönségnek az eredeti amerikai Johnston-féle fűkaszáloít,

marokrakó és kéveköto aratógépeit,

szénagyűjtők, acélgereblyék, kapáló ekék, eredeti Melichar-féle Unikum-Drill vetőgépek, Bächer ekéket, kukoricamorzsolók, járgányok, valamint a gazdasághoz szükséges összes gépeket.

Manilla szinegek gyári árban! 422-20-19

Kedvező fizetési feltételek! —> Olcsó árak! —< Árjegyzék ingyen és bérmentve!

letes zsidó érzi az undort akkor is, ha zsidó követi el a rosszat, de, ha zsidó követte el nem keresi az igazságot, a megtorlástól hallani sem akar. Kijárja, kigunyolja, kieroszakolja a büntetlenséget nem a bűnös számára, hanem a zsidó számára. Es éppen ez a jellemgyöngesége, korcsokat becéző fajimádása tünteti föl a faj nemesebb individuumait is olyan kedvezőtlen színben: az egyhuronpendülés, a bünszövetség és bűnpártolás színében. S innen van az, hogy a nótafának a legnagyobb általánosságban „minden zsidó gazember.”

Sokszor meggyőződtem már ezen tapasztalataim igazságáról, de megerősített abban a legutóbbi Kamaráserdőn tartott előadásom is. Vasárnapra és hétfőre Madách-estét hirdetem Kamaráserdőn. Vasárnap este fél nyolckor megérkezvén, a parkvendéglős azzal fogadott, hogy a villatulajdonosok hagszanak, hogy nem jöttem ki előbb és őket személyesen meg nem hívtam. Hétfőre elmentem hazafelé. Utközben találkoztam néhány kocsival. A horgosi intelligencia: kath. papok, a jegyző, hölgyek estély öltözékben szállottak le a kocsiokról. A jegyző, aki onnan ösmert, hogy nála helyhatósági engedélyért jártam, megszólít, hová megyek. Hazafelé, mert nincsen közönség. S elmondtam a parkvendéglős szavait. Miután ő is helyesnek találta, hogy jó lesz a villatulajdonosokat hétfőn meglátogatni és személyesen meghívni, azzal váltunk el, hogy hétfőn jókor kimegyek és ők hétfőn még számomra megjelennek az előadáson.

Hétfőn meglátogattam a villatulajdonosokat. Este vagy 50 személy a villákból és a horgosiak is huszon fölül jelentek meg az előadásra. Kamaráserdőről lévén szó, azt említenem sem kéne, hogy többnyire zsidók voltak. Ennek csak örültem, mert igen gyakran gyűlik össze egy-egy nagyobb község vagy város zsidósága Madách-estémre és számtalanszor van alkalmam a műveltek elösmérő sőt magasztaló kritikáját hallani. Hogy közeli várost említsek, ott van az óbecsei Kaszinó-estélyem, amelyen Óbecse zsidóságának legkiválóbbjai voltak jelen. Ahol az előadás hatása alatt, magukat bemutatva, gratuláltak, közöttük a művészi izlésben magasfokon álló dr. Milkó orvos, akit a napokban tüntetett ki Ofelsége a királyi tanácsosi ranggal. Azután dr. Zoltán, járásbíró, akit azóta törvényszéki bírónak léptettek elő. Dr. Székely, ügyvéd. Es többen. De ezek az urak Sackespeare, Moliéret, Goethet, Byront, Madáchot egyáltalán a világirodalom lángelméjű költőit behatóan ösmerik. Az interpretátor állásfoglalását, felfogását, a reprodukálás intentionális következetességét, igazságát, az alakok hű rajzát, a pszichológiai bensőséget, az indulatok szenvedélyek festését a legfinomabb árnyalatokig képesek észrevenni, pontról-pontra követni az egész alkotáson keresztül s méltányosságuk, a rendkívüli szellemi erő, izlés, tudás, speciális képzettség és rátermettség láttára, őket nemcsak jóindulatra, elösmérésre, de fokozott tiszteletre ösztönzi és ezt a nagy tiszteletet mindenkor meg is adják a kultur-apostolnak, aki a világirodalom lángelméit egyszerre, bármely pillanatban képes hiven és igazán megszólaltatni legkiválóbb alkotásaikban, . . . megadják a fokozott tiszteletet, noha az a kulturapostol keresztény, sőt katolikus keresztény és éppen a katolikus világnézet föltétlen felsőbbségének csínál propagandát művészetével.

Néhol azonban akadnak szemtelen zsidók is, akik az első „gyanus hang” hallatára olyan pokoli izgalomba jönnek, hogy szinte ég a szemük a dühtől, amelylyel a tiszta, nemes, a fönséges keresztény művészkultúrával szemben viseltetnek. Ilyenek akadtak néhányan Kamaráserdőn is. Ilyen arcátlanul antikatholikus: szemtelen zsidók.

Egyszerű meghívásra megjelent 50 zsidó a Madách estére. Ez azt mutatja, hogy a zsidó művészet pártoló. Ezért csak elismerés illeti meg, nagy tisztelet, megbecsültség, mert ez föltötte becses jellemvonás.

A bevezető művésztanulmány alatt néhány zsidón kitör a gójim düh! A bevezető

művésztanulmány a mű alap gondolatával foglalkozik. Föltárja a Madách szándékot, hogy a mű szerzője a materialistákkal szemben a deizmus mellett foglal állást és pedig nem akármilyen Isten mellett, hanem a mellett, akit nekünk az ő, de különösen az újtestamentum határoznak meg közelebről.

— Ez nem ide való! Szólt meg egy kamaráserdői jól táplált villatulajdonos.

— Az ember szórakozni akar! Felel rá a másik szintén erősen piros, vastag ajku horgosi pénzarisztokrata. Es csatlakozik hozzájuk két-három vékonypénzü alak s még egy fanyarmosolyu hölgyecske is. Es tárgyalnak félhangosan, majd hangosabban, azután már egészen hangosan is, de egy erőteljes vöröses bajuszu magyar ur a horgosiak asztalánál visszafordult, csak oda néz s azt mondja „pszt” s újra csak félhangon játszik tovább a technikai obstrukciót a gójim előadás ellen.

A művészi, az árnyaló, a finoman festő recitálással fel kellett hagynom. A zajt (gezereszt) ellensúlyozandó, felemelt hanggal csak arra törekedtem, hogy befejezhessék az első részt, nehogy azzal dicsekedhessék a nemes zsidófaj e néhány fattya, hogy egy keresztény művészt előadásában megakasztott azért, mert nem fajtalanúsággal pertraktálta, hanem Madáchcsal akarta lelkületét a materialis és démoni életfelfogásból egy percre kiemelni.

Hajszálra pontos szöveghűséggel elvégeztem a program első számát s akkor a zajongókhoz fordultam.

— Hálásan köszönöm önöknek igen tisztelt uraim, hogy meggyőződni segítettek abban, hogy a jó Isten milyen kitünő memóriával és lélekjelenléttel áldott meg. Tekintve a pokoli zivajt, amelyet önök rögtönöztek, jogosan eldicsekedhetném azzal, hogy egy sort sem hagytam ki a program első számából.

A vörösbajuszu magyar ur ráfelelt. Ez szellemesen volt csinálva!

— Uram, feleltem neki én, sok megpróbáltatásnak van a jó kultra terjesztője manapság kitéve, de ur nép részéről soha!

Azt nem gondoltam, nem mondtam, de valóban, igazán úgy van, hogy csak az elvetemedett, a műveltségben elmaradott, a szemtelenül antikatholikus zsidóság részéről.

Az előadást Madáchom iránti kegyeletből befejezettnek jelentettem ki.

Lévay Gyula.

Miért mer minden jöttment packázni velünk, többségben levő, magyar katolikusokkal? Mert nincs erős sajtónk. Ha nincs, hát legyen! Lesz, csak lépjenek be mindnyájan a KATH. SAJTÓEGYESÜLETBE

H I R E K.

Tájékoztató.

Július 4. A szabadkai dalegyesület tánocál egybekötött hangversenye Palicson.

Július 19. A műpártolók körének műkedvelő előadása az Erzsébet-szobor-alap javára a Kath. Legényegylet dísztermében. Utánna tánc.

— **Kinevezések.** A szegedi kir. főügyész Jäger József szabadkai kir. ügyészségi irnokot jelenlegi alkalmazása helyén irodatisztává, Császár János címzetes fogház-örmmestert pedig fogházörmmesterré nevezte ki.

— **A bajavidéki rk. tanítóegyesület közgyűlése** igen tanulságos és lelkes ülést volt a bajavidéki tanítóknak. Vojnits Dániel elnök a pápaságnak Magyarországhoz való viszonyát fejtegette. Ezután a közgyűlés Ember Károly lovagot, a Katolikus Tanügyi Tanács v. elnökét az egyesület tiszteletbeli tagjának választotta, ki a közérdekben, a magyar katolikus tanítóság tekintélyének emelésére és nevelői sulyának biztosítására, érdekeinek védelmére szóval és tettel, az irodalomban és közéletben elüvérlhetetlen érdemeket szerzett. Eber

Sándor képezdei rajztanár a természetutáni rajzolásról tartott sikerült gyakorlati előadást. Gyakorlati előadást tartott még Bugyáki János, Eifrid Agost, Raics István, Pajos Jozefin és Novoth István.

— **Akadályok a telefon szolgálatban.** A távbeszélő központi váltók legközelebb a legújabb rendszerű C. B. váltókra fognak átkapcsolatni. Ezen műszaki munka 8—10 napon át fog tartani, s ezen idő alatt a minden irányban megtett leg gondosabb intézkedések dacára sem lesz elkerülhető, hogy egyes állomásokon ideiglenes zavarok elő ne forduljanak. Kéretnek ennél fogva az előfizetők, hogy a felsorolt munkálatokból kifolyólagos esetleg zavarokat kellőképp méltányolni sziveskedjenek azon jogos reményben, hogy az új rendszer az eddigi panaszoknak teljesen véget fog vetni.

— **Kinevezés.** A zombori munkásbiztosítási választott bíróság elnökévé Bayer Manó, helyettesévé pedig Sebestyén Imre törvényszéki bírót nevezte ki az igazságügyminiszter 1910. év végéig terjedő időtartamra.

— **Az árvapénztár kamatainak kifizetése.** Az árvapénztár kamatainak félelvi kifizetése folyó hó 15-én kezdődik, amire az érdekelteket figyelmeztetjük.

— **Kirendelés.** A m. kir. igazságügyminiszter Rónay Károly palánkai kir. járásbírói betétszerkesztő telekkönyvvezetőt a bácsalmási kir. járásbíróshoz kirendelte.

— **A Szent Keresztről elnevezendő temetkezési egyesület** alakuló közgyűlést tart e hó 12-én vasárnap d. e. 9 és fél órakor a VI. kör elemi népiskolában, hol is az alapszabálytervezetet fogják megállapítani és azt megerősítés végett a nm. belügyminiszter urnak felterjeszteni. Az alakuló közgyűlésre az alapítók ez uton is kéri az érdeklődőket.

— **Vöröskakas Moholon.** Kétszer is kiült Péter Pál napján a vörös kakas Moholon. Először délelőtt, nagymise előtt Bor Sándor göréja gyulladt ki, mely herével volt megrakva. Kis gyermekek játszadoztak tüzzel a közelében, attól gyulladt meg. A göré teljesen leégett, de másban nem esett kár. — A másik tűz Viktor Péter jómódu gazdaember házában történt estefelé. Eppen lakodalmat ültek, már elvitte a vőlegény a házból a szép fiatal asszonykát s a násznép efeletti bujában nagyot akart mulatni, amikor az átmelegedett kéményben tűz támadt. Előbb füstölögni, majd lángolni kezdett a kémény közelében a zindely. Nagy riadalom támadt erre a násznép közt, s a lakomázás helyett vödörök után kaptak, s a lakodalomban oly megvetett vízzel csakhamar eloltották a tüzet. A tető fele leégett, más baj nem történt s így a tűz után ismét megszűllalt a zene, megkezdődött a tánc s folytatták a lakodalmat amugy bácskaiasan.

— **Lépfene.** Veréb Bóni csantavéri határszéli lakos távirati uton jelentést tett a kapitányságnál, hogy a marhaállományában fellépett a lépfene.

— **Milyen idő lesz.** A Meteor írja: Julius havának csomópontjai 1., 2., 4., 6., 7., 13., 15., 19., 20., 25., 26., 28., 29., és 30-ra esnek, amelynek nemcsak nagy számuk, de erős hatásuk folytán is kitűnnek, így e hónapban nagy változásoknak nézünk elébe. Első felében a csapadékos jelleg túlyomó, melyet részben csupán azon körülmény csökkent, hogy Hold földtávolban s mi Naptávolban állunk ekkor. Az 1. és 7-iki csapadékos jellegű, a 13-iki már szárazabb, de a 15-iki ismét erős, valamint a 10-iki is, mely még hűvös befolyással bír, 25-ike körül a meleg, derült jelleg érvényesül, míg a 26—30-iki újra esős és hűvös jellegű. Így tehát július igen hűvös lenne, mit azonban enyhíteni fog azon körülmény, hogy nyarunk közepét képezi e hónap és hogy nagyobb napkitörések várhatók. Így tulmeleg nem, de azért elég meleg lesz e hónapunk.

— **Megkerült tolvaj.** Vujkovic Bukvin Jeremiás, III. kör gazda, még június hó 29-dikén panaszt emelt a rendőrségnél, hogy

becsípve mulatott egy első körű korcsmában. Fizetés közben nagyobb pénzüsszeget láttak nála. Fizetés után hazafelé indult. Hogy baja ne essék, az egyik fiatal mulatópajtás vállalkozott kísérőnek. Otthon lefeküdt és boldogan aludt. Másnap reggel azonban fájó szívvel állapította meg, hogy 480 kor. készpénze hiányzik, amit be is jelentett Polyakovits L. körű rendőrbiztosnak. A nyomozás megindult s csakhamar kiderült, hogy a tolvaj a fiatal kísérő, névszerint Balázs P. János, exfodrász volt. A tolvaj 140 koronát letartóztatásáig elmulatott, a 340 koronát meg átadta megőrzés végett Tóth Balászné, majsai szőlőbeli lakosnőnek.

— **A megszökött feleség.** Gál János, vonatvezető panaszt emelt a rendőrségnél, hogy hitestársa megszökött, magával vevé minden készpénzét, értékpapírját és ékszerét. A megszökött feleség magával vitt 900 korona készpénzt, egy 615 koronáról szóló betéti könyvet, négy alföldi bank részvényt és egy 150 kor. értékű aranyláncot.

— **Elveszett váltó.** Fodor Jánosné, bajai-uti város felesége, bejelentette a rendőrségnél, hogy egy 40 filléres Fodor János, Fodor Jánosné és Benkő András által aláírt, egyébként kitöltetlen váltót elvesztett. A becsületes megtaláló adja át a rendőrségnél.

A t. szülők s a főt. klérus szives figyelmébe!

SZENT IMRE-INTERNÁTUS SZABADKÁN.

Szülői házon kívül tanuló ifjak számára már a múlt tanév óta fennáll s állandó tanári felügyelet mellett katolikus, hazafias nevelést nyújt az ifjuságnak.

Kényelmes, egészséges emeletes épületben van egynegyed hold akáccokkal befásított udvarral.

Az évi díj: 500 korona.

A városban főgimnázium, felső kereskedelmi iskola és polgári iskola van s így mind a három intézetet látogató növendékek fölvételnek.

Jelentkezni lehet augusztus 1-ig.

Prospektust készséggel küld

424-18

Hervanek Ödön

főgimn. hittanár, intézeti igazgató.

Nyílt levél Zenta város polgármesteréhez.

Nagyságos Polgármester ur!

Kötelességemnek tartom, hogy felhívjam Nagyságod figyelmét arra, hogy milyen tiszteletet nem ismerő, faragatlan, drasztikus alakot alkalmaztak Zenta város vashidján.

Június 28-án tartották a bácsmegyei Keresztény Szociálisták Zentán az 5 kerületi gyűlésüket. Ez alkalomból lementek Zentára a megyéből számosan. Vermes Gyula káplán, engedve a közóhajnak, elvezette Mézáros Béla szabadkai káplánt, Szalánci Andor budapesti lapszerkesztőt, Zsulyevics Mátyás szabadkai nyomdászt és még egy új áldozó papot, hogy megtekintsék Zenta város ujonnan épített vashidját. De mekkora volt az idegen vendégek csodálkozása, a mikor a hidfőhöz érve, ott művelt hivatalnok helyett, egy faragatlan, drasztikus parasztot találtak, ki bizonyára vagy részeg, vagy pillanatnyi elmezavarba volt és a szoros értelemben legazemberezte a vidéki vendégeket.

A vendégek megtették a feljelentést ez ellen a brutális közhivatalnok ellen, de nekünk ez nem elég. Mi követeljük egész Zenta város érdekében, hogy ezt a faragatlan, drasztikus alakot Nagyságod elmozdítsa állásától. Ha már a vidéki intelligens vendégekkel ily otrombán bánik ez az alak, képzelhetni, miféle zsarnokoskodást visz véghez a szegény népen. Csodálkozom azon, hogy Nagyságos polgármester ur nem vett még tudomást arról, hogy azon a hidon majdnem minden héten rendeztetnek botrányok és mindig ezen részeges alak rendezti azt.

Első sorban kérjük és követeljük, hogy nagyságos polgármester ur haladéktalanul függessze fel állásától Döme Ferenc urat, mert erről az alakról szól az ének. Különböző városok hidjainak elején rendszeresen díszlenek holmi kőalakok, úgy látjuk, hogy eddig Zenta város hidfőjét ez a faragatlan drasztikus alak díszítette. Mondhatjuk, hogy nem vált a város dicsőségére. Ha nagyságod nem fogja haladéktalanul felfüggeszteni Döme Ferencet, mi tovább megyünk és andig nem nyugszunk, míg ez a faragatlan, brutális paraszt ki nem rugatik az állásából.

Román Nándor.

SPORT.

> **A „Bácska” fényes győzelme.** Vasárnap folyó hó 28-án a „Bácska Szabadkai Athletikai Klub” és az „Ujpest Rákospalota Athletikai Klub” első csapatai között tartott football mérkőzés lebilincselően szép és változatos lefolyású volt, mely eredményében is meglepetést hozott.

Kapuválasztás után pont hat óraker a szépen meszelt pályán felálltak a csapatok s a játékot az Ujpestiek kezdik meg, a mely az első husz percben egyenlő arányban folyik mindkét részen. A 22 ik percben a labda az Ujpestiek mezejére kerül s a „Bácska” csatárai által szépen kidolgozott labdát Budines segítségével Budanovics center-csatár egy remek lövéssel a hálóba röpítette.

Erre „Ujpest” erősebb iramot vesz és csakhamar lejut a szabadkai kapuig, de offenzívába kerülvén, játékon kívül marad egyébként elért érvénytelen goaljával, s így az első félidő 1:0 „Bácska” javára. Kapucserénél ismét „Ujpest” kezd és sokszor veszélybe hozza a szabadkai kaput. Különösen a három belső csatár ad sok dolgot a védelemnek, de ennek szívósága folytán eredménytelenül; majd a halvesor közvetítésével a labdával a szabadkai csatársor újra a pesti kapu elé kerül s heves támadást intéz az ellen, miáltal tizenegyeshez jut, amit Horácsko csatár védhetetlen goalá érvényesít.

A végkiüzdelem hozott még sok izgalmat de több eredményt már nem, s ezzel a verseny a „Bácska” 0:2 arányu győzelmével végződött. Az upesti csapatban mind kiváló játékosokat láttunk, különösen dicsérendő a három belső csatár, köztük Veszélák, aki egyszerre megnyerte a közönség tetszését és szimpáthiáját; azonkívül kiváló produktált a kapus és a háttvédek. A „Bácska” csapata kivétel nélkül mind remekül megállta a helyét s jól megérdemelt jutalma volt ez a győzelem derék munkájoknak, s ezzel a legrespektábilisabb ellenfelévé válik a legerősebb csapatoknak is. Ezek után önként következik, hogy a 14-iki eredmény (3:4) nem volt a szabadkai és a szegedi csapat képességének és erejének fokmérője, hanem a véletlen és főképen az egyik szabadkai háttvéd hiánya okozta azt.

A versenyt Mamuzsich Mihály joghallgató („Bácska”) vezette, tökéletesen és a vidéki csapat teljes meglegedésére.

Utleírások, Kalauzok

Baedeker, Grieben és Mayer-féle kiadásban kaphatók

HEUMANN MOR

könyvkereskedésében Szabadkán.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Kőrömczy Ernő.

155

— Hogy, hogyan mondd?

— Azt, akit itt az oltár előtt imádkozva találsz majd.

— Utközben fogadalmat tettem — ezek kik elkísértek, mindnyájan hallották, —

hogy én azt az asszonyt, bárki lenne is, karjaimba zárom s házamba fogadom. Ugy gondoltam, bizonyára valami szerencsétlen teremtés, kit megszánt a jó Isten.

— Egészen így történt?

— Szörnyen meglepődtem, mikor rajtad kívül senkit sem találtam itt.

Donna Micaela nem válaszol semmit, tekintetét odaveti a Krisztuskép felé. „Akárod? Kivánod? — susogja reszkető ajakkal.

Donna Eliza panaszosan folytatja tovább: Tisztán láttam a képet, mely soh' sem vetette még meg könyörgéseinket. Arra is gondoltam, hogy tán valami árvaleányt találok majd ki gyámolító kéért könyörög az Urhoz. Sz' megesik az efféle sokszor. Most már mihez fogjak?

Azzal tovább sóhajt, panaszkodik újra. Nem képes kiverni fejéből a gondolatot, hogy neki itt egy szegény, szerencsétlen asszonyt kellett vón találni. Donna Micaela bosszankodni kezd. Megragadja s rázogtatja kezét. „Ugyan Donna Eliza! Donna Eliza.”

Csak hogy amaz épenséggel nem hallgat most rá. Panaszkodik, siránkozik egyre. „Mihéz kezdjek, mihez fogjak édes jó Istenem.”

— Nos, fogadd hát menyednek azt a szegény nőt, ki itt imádkozott, Donna Eliza.

Donna Eliza feltekint. Micsoda kedves arcot lát most maga előtt. Oly bájoló, mosolygó, oly szende. De csak pár pillanatig szemlélheti azt. Donna Micaela odatemeti az öreg asszony kopott ruhájának fodrai közé.

Donna Micaela és Donna Eliza együtt térnek vissza a városba. Az utca nagy ív alakban hajlik, úgy hogy nem is látják Donna Eliza házáat, míg egész közel nem jutnak hozzá. Most látják csak, hogy a kirakat ki van világítva. Négy hatalmas viaszgyertya fénye lobog ott az olvasókból font koszoruk és füzérek között.

A két asszony mohó örömmel szorít egymással kezét.

„O él!” — suttogja egyszerre mindkettőnek ajka, — „ő él!”

— Ne említsd előtte, hogy mit parancsolt néked a kép — szólt oda Micaela Donna Elizához.

A bolt előtt még egyszer megölelik egymást s mindkettő saját lakásába siet.

Kevéssel utóbb Gaetano jelenik meg a boltajtóban s leballag a lépcsőn. Megáll közbe közbe s tele tüdővel szívja magába az üde, balsamos levegőt. Akkor látja, hogy a szemközti levő palota ablakaiból világosság ömlik az utcára.

Gaetano keble lázasan piheg, zihál, szíve hangosan dobog. Pár pillanatra elgondolkozik, mintha nem is merne tovább menni. Aztán rászánja magát s az utca tulsó felére igyekszik. A nyáripalota kapuját nyitva találja, pár szükéssel fenterem a lépcsőn s kopogtatás nélkül a zeneterembe nyit.

Donna Micaela azon töpreng épen, ma látogatta-e meg, vagy esetleg holnap? Most lépteket hall az előszobában. Ijedten rázkódik össze. Ugyan milyennek mutatja majd most magát? Oh, mily sóvárogva vágyódott utánna. A viszontlátás meg fogja-e nyugtatni háborgó szívét?

Hát az a feneketlen örvény közöttük megszűnik-e vajjon? Kibeszélhetik magukat most már valahára. A szerelemről, vagy a szociálismusról tárgyalnak majd újra?

Amint Gaetano rányitja az ajtót, elébe akar sietni, de lábai mintha egyszerre gyökeret vertek volna. Egész teste remeg s s kezeibe temeti arcát.

Azt hiszi, hogy amaz átöleli, esőkjai-val borítja el, de annak úgy látszik eszébe sem jut ilyesmi. Gaetano nem szokta azt tenni, amit tőle várnak. (Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

Ma. A becsületről beklüdtött cikke telve igazságokkal, de hosszúsága és a végkövetkeztetés és a cikk közepe közötti összefüggés hiányossága miatt nem közölhetjük. Mást kérünk.

Butorzott szobába
egy vagy két lakó
kerestetik, esetleg teljes ellátással.
Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Kiadó nyári lakás

Palicsfürdön,
mely áll 4 szobából és egy konyhából, együttesen és egyenként is
kiadó. 447-3-2
Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Hirdetmény.

Szabadka sz. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a palicsi kisvendéglő-épület felszerében összehordott régi pamlagok, asztalok és egyéb tárgyak **folyó évi július hó 2-án délután 4 órakor** nyilvános árverésen fognak eladatni.

Szabadkán, 1908. évi június hó 30-án.

450-1-1

A városi tanács.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes sőrűruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
olegondó, csak	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.-K.-ért, színtingy felöltőszövetet, turisztalóment, seycamgarint stb. stb. gyári áron küld a mint megblaható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintához, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

A városi tűzoltó laktanyával szemben 446-30-2

SAROK TELEK

szabad kézből

ELADÓ.

Bővebb értesítést IV. kör, Juranics-utca 233. szám alatt.

Kitűnő minőségű

világos siller és vörös BOR

24 krajcárért literenkint

eladó

özv. Tumbász Gergelynénel.

Ugyanott kiadó ház

nagy korcsma- vagy bolt helyiséggel

Zombori-ut 425. szám alatt.

443-3-3

HIRDETÉSEKET

árszabályzat szerint

felvesz a kiadóhivatal

SZABADKÁN,

Rákóczi-utca 20. sz.

és

FILOY JENŐ

papirkereskedő

Damjanich-utca 106. sz.

Maklatur papiros

100 kiló 12 korona

kapható lapunk kiadóhivatalában
Rákóczi-utca 20. szám.

Mintegy 6000 kéve
szép ludasi nádram

hely szűke miatt 441-6-3

minden áron sürgősen

eladó.

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és fő-tisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli időnyre való fekete, színtartó papi szöveteim megérkeztek s azokat üzletemben nagy választékban raktáron tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezen-tul is megrendelőimnek teljes bizalmát és megelégedését kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta reverenda vagy ruha beküldése is; kívánatra azonban saját költségemen a helyszínére személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, valamint azok javítását is jutányos árban elvállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett levő Balog György-féle ház. Vesselényi-ut.

Hadnagy István,

195-75

papi és polgári szabó.

Figyelem! Aki bármi ingó vagy ingatlan eladni vagy bérbeadni, venni vagy bérbe venni szándékozik, valamint

pénzkölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá magán egyénekről vagy cégekről és vállalatokról

hiteltudósítást

(információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég- és élet-

biztosításokat

kötni.

hirdetéseket

hirlapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

iratni,

fuvarleveleket

díjtöbblet vagy késedelmi kártérítés meg-reklamálása végett felülvizsgáltatni kíván és végül

pénzbeszedéseket

(inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

az Általános Forgalmi és Hiteltudósító intézet

törvénytől függetlenül bejegyzett céghez

VII. kör, Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben,

:: (Tulajdonos: Malusev Sándor.) ::

ahol mindennemű megrendelés és megbízás a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás mellett eszközöltetik.

92-192

Haszonbérlet.

Szabadka város határában, Felsőkelebián, a mélykúti országut mindkét oldalán, néhai báró Rédl Béla volt birtokához tartozó és 195 láncot tevő földbirtok-rész 1908. évi október hó 1-étől 12 évre haszonbérbe adatik.

A bérleti feltételek, valamint a bérletre vonatkozó felvilágosítás Kelebián, az uradalmi irodában bármikor megszerezhető.

448-3-2

Láb-, kéz-, hónalj-

Izzadás ellen

Artalmatlan, gyorsan hat, feltűnő eredmény, büzt mulaszt, feldörzsölést megszüntet és megakadályoz, könnyű száraz járást biztosít.

Egy nagy tégely 1 kor. Egy kis tégely 60 fillér.

Reform-kenőcs.

Kapható: Ifj. Illés Antal gyógyszer-tárában Szabadkán.

416-23

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában.